

Innst. S. nr. 210.

(1998-99)

Innstilling frå sosialkomiteen om forslag frå stortingsrepresentantane Astrid Marie Nistad, Sverre J. Hoddevik og Kjell Opseth om driftsvilkåra for Haugland Rehabiliteringssenter – Institusjon i helseregion III.

Dokument nr. 8:48 (1998-99).

Til Stortinget.

SAMANDRAG

Det vert i dokumentet gjort følgjande framlegg:

Stortinget ber Regjeringa medverke til at drifta ved Røde Kors Haugland Rehabiliteringssenter blir sikra fram til status som opptreningsinstitusjon blir avklart.

Som bakgrunn for forslaget viser forslagsstillarane Astrid Marie Nistad, Sverre J. Hoddevik og Kjell Opseth til at Røde Kors Haugland Rehabiliteringssenter (RKHR) vart opna i 1992, og at det er det einaste i helseregion III som er godkjent som opptreningscenter gruppe I. Røde Kors Nordisk United World College (RKNUWC) vart bygt på Røde Kors sin grunn og opna i 1995. Forslagsstillarane peikar på at institusjonane er svært avhengige av kvarandre gjennom felles drift og utvikling, og at Stortinget la stor vekt på dette samarbeidet då anleggs- og driftskapital til RKNUWC vart løyvd i 1993.

Forslagsstillarane uttalar at senteret vart bygt fordi Røde Kors meinte det var rettferdig at Vestlandet (helseregion III) med 1/5 av folketalet i landet (900 000 menneske) skulle få eit rehabiliteringstilbod på lik linje med dei spesielle institusjonane som Beitostølen, Valnesfjord m.v. Senteret fekk ikkje slik godkjenning den gongen, og måtte nøye seg med såkalla I-status, men eigarane rekna dette som ei mellombels ordning, då det vart sett i gang arbeid frå regjeringshald med utgreiing av rehabiliteringsfaget innan norsk helsevesen.

Det vert understreka at senteret i dag har ein godt kvalifisert fagstab med rådgjeving og samarbeid med sjukehusa i regionen og Sunnaas Sjukehus. Røde Kors Haugland Rehabiliteringssenter arbeider spesielt med rehabilitering av kreftpasientar i kopling med hjarte- og smertetilstander, og har utvikla spesiell kompetanse.

Det blir vist til utsegn frå Norsk forening for fysikalsk medisin og rehabilitering, Det regionale helseut-

val, region III og Fagrådet for fysikalsk medisin og rehabilitering Region Vest som stør ei oppgradering av Hauglandsenteret.

Det blir vist til at refusjonen frå Rikstrygdeverket til gruppe I-institusjon ikkje er tilstrekkeleg til å finansiera eit tilbod med så høg fagleg standard, og at Røde Kors Haugland Rehabiliteringssenter i dag har eit akkumulert underskot som trugar institusjonen sin eksistens som opptreningsinstitusjon.

Forslagsstillarane meiner at skal Røde Kors Haugland Rehabiliteringssenter sikrast som den einaste institusjonen med slikt tilbod i helseregion III, må staten medverke fram til framtidig status som opptreningsinstitusjon blir fastlagt.

KOMITEEN SINE MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Arnesen, Gravdahl, Hildeng, Kristoffersen, Skogholt og Øyangen, medlemmene fra Fremskrittspartiet, lederen og Nesvik, medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Næss og Woie Duesund, medlemmene fra Høyre, Høegh og Sjøli, medlemmet fra Senterpartiet, Gløtvold, og medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, Ballo, har merket seg at Røde Kors Haugland Rehabiliteringssenter er den eneste opptreningsinstitusjonen i gruppe 1 i helseregion 3, og at denne regionen har over 900 000 innbyggere.

Komiteen har også merket seg at senteret har tilbud til mange forskjellige kategorier av brukere, og at mangfold, motivasjon og mestring ligger til grunn for all behandling.

Komiteen har spesielt merket seg det at senteret er i gang med et omfattende forskningsprosjekt innen rehabilitering av kvinner med brystkreft, og at dette

skjer i samarbeid med Den Norske Kreftforening, region- og sentralsykehusene i helseregion 3 og Sunnaas sykehus.

Komiteen viser til at senteret innehar høg faglig kompetanse, og at bemanningen har vært stabil i den tiden senteret har drevet sin virksomhet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, har også med stor interesse merket seg det samarbeid som senteret har med Haugland Internasjonale Senter A/S, og at dette samarbeidet bygger på en idé om at miljø, helse og menneskeretter skal kunne samles i en internasjonal institusjon i Norge. Flertallet har ut fra de foreliggende opplysninger oppfattet at Røde Kors Haugland Rehabiliteringssenter og Haugland Internasjonale Senter A/S er gjensidig avhengig av hverandre for å kunne videreføre dette internasjonale arbeidet.

Komiteen er kjent med at det er et sterkt ønske om å få Haugland Rehabiliteringssenter omklassifisert til helsesportssenter på lik linje med Beitostølen og Valnesfjord helsesportssenter.

Komiteen viser til at Haugland Rehabiliteringssenter ligger i et område med få rehabiliteringstilbud og stor befolkning, og komiteen finner derfor at en slik status for dette senteret bør vurderes.

Komiteen har merket seg at senteret sliter med økonomiske problemer, og at det for 1999 kan bli et større underskudd. Komiteen har også merket seg at underskuddet fra institusjonens side begrunnes med forhold som bl.a. lave kurlpengesatser, høye renteutgifter og stor lønnsstigning.

Komiteen har oppfattet at denne situasjonen er så vanskelig at driften ved Røde Kors Haugland Rehabiliteringssenter står i fare for å måtte opphøre. Komiteen finner en slik situasjon meget uheldig fordi dette senteret ligger i et geografisk område med få tilbud av denne type, og fordi senteret har opparbeidet en meget høy og verdifull kompetanse.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, finner det også uheldig dersom det internasjonale arbeidet som er lokalisert til området, må opphøre.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre, går derfor inn for at det sikres drift ved Røde Kors Haugland Rehabiliteringssenter frem til senterets fremtidige status blir avklart.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senter-

partiet, minner om at mange opptreningsinstitusjoner sliter tungt for å greie seg økonomisk. Haugland-senteret må innrette driften etter sine inntekter. Flertallet forutsetter derfor at senteret tilpasser driften til sin status som opptreningsinstitusjon i gruppe 1 til eventuell annen driftsform er avklart.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre, mener på bakgrunn av den svært positive omtalen og det høye faglige nivået senteret har som eneste gruppe 1 institusjon i helseregion 3, at det er nødvendig å sikre fortsatt drift inntil den fremtidige statusen blir avklart. Dette flertallet mener at utgiftene til dette tiltaket må dekkes over budsjettkapittel 2711 post 75. Dette flertallet viser til at det vil bli fremmet et forslag i innstillingen til Revidert nasjonalbudsjett for 1999 om en styrking av denne posten med 1,5 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, mener også at det med bakgrunn i geografisk beliggenhet, befolkningsgrunnlag, kvalitet og kompetanse må vurderes å gi dette spesielle senteret en status som sikrer framtidig drift.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sikre driften ved Røde Kors Haugland Rehabiliteringssenter inntil framtidig status er avklart."

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet vil understreke at den form for saksbehandling som det legges opp til i Dokument nr. 8:48 (1998-99) i forbindelse med driftsvilkårene for Haugland Rehabiliteringssenter ikke er akseptabel saksbehandling, og som sådan kan dette ikke skape presedens for lignende og kommende saker.

Disse medlemmer ser også den viktige funksjonen Haugland Rehabiliteringssenter har i forhold til sitt faglige innhold og sin beliggenhet som eneste godkjente opptreningssenter i gruppe 1 i helseregion 3.

Dokument nr. 8:48 (1998-99) tar ikke opp institusjonens situasjon i sin fulle bredde, og slik sett er det ingen fullstendig og langsiktig løsning som ligger i dette forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil bl.a. påpeke at gjeldssituasjonen med et akkumulert underskudd på om lag 12 mill. kroner ikke blir tatt opp og foreslått løst. Videre er det lite konkret som anføres i forhold til en framtidig driftsløsning som gir en sikkerhet for forsvarlig økonomisk drift. Ser man bort fra disse forholdene ved en løsning av problemene ved Haugland Rehabiliteringssenter, vil det ikke være noen

løsning som gir et godt og riktig grunnlag for en framtidig og permanent drift. En slik løsning og saksbehandling kan heller ikke være i tråd med forsvarlig offentlig forvaltning.

Komiteen vil peke på at en tilførsel av driftsmidler for 1999 også betinger gjeldssanering og et driftskonsept for kommende år. Dette er ikke i tilstrekkelig grad tatt opp i det foreliggende Dokument nr. 8:48 (1998-99).

Komiteen vil understreke at en forutsetning for å sikre Haugland Rehabiliteringssenter er at:

1. Kreditorne foretar en gjeldssanering når det gjelder det akkumulerte underskuddet på om lag 12 mill. kroner.
2. Haugland Rehabiliteringssenter får utarbeidet og vedtatt en driftsplan i samarbeid med Helseregion 3 som kan godkjennes som grunnlag for framtidig driftsopplegg, også i forhold til en forsvarlig økonomisk driftssituasjon.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er kjent med at Haugland senteret i Sogn og Fjordane har etablert et behandlingsopplegg for rehabilitering av kreftpasienter. Behandlingsopplegget er utarbeidet etter modell fra Montebellosenteret og har høy faglig standard og gode, differensierte rehabiliteringstilbud. Disse medlemmer er imidlertid også kjent med at rehabiliteringsopplegget ved Haugland senteret foreløpig ikke har fått en godkjent finansiering og står derfor i fare for å måtte avvikle tilbudet av økonomiske årsaker. Disse medlemmer viser til at tilbudet ved Haugland senteret er det eneste rehabiliteringstilbudet for kreftpasienter på Vestlandet. Disse medlemmer mener derfor at Staten må gå inn med

et finansieringsopplegg som sikrer videre drift ved Haugland senteret.

Under henvisning til de merknader som er gitt fra de ulike fraksjoner i komiteen vil komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet gå inn for at Dokument nr. 8:48 (1998-99) med de merknader som er tatt inn i innstillingen, blir oversendt finanskomiteen slik at de økonomiske konsekvenser av den løsning som måtte bli valgt, blir innpasset i Revidert nasjonalbudsjett for 1999.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Dokument nr. 8:48 (1998-99) og tilhørende innstilling, Innst. S. nr. 210 (1998-99) oversendes finanskomiteen slik at saken kan sees i sammenheng med Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett for 1999. "

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet:

Dokument nr. 8:48 (1998-99) og tilhørende innstilling, Innst. S. nr. 210 (1998-99) oversendes finanskomiteen slik at saken kan sees i sammenheng med Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett for 1999.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber Regjeringen sikre driften ved Røde Kors Haugland Rehabiliteringssenter inntil framtidig status er avklart.

Oslo, i sosialkomiteen, den 3. juni 1999.

John I. Alvheim,
leiar.

Bendiks H. Arnesen,
ordfører.

Are Næss,
sekretær.